

Брюксел, 25.5.2016 г.
SWD(2016) 167 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета

относно услуги за трансгранична доставка на колетни пратки

{ COM(2016) 285 final }

{ SWD(2016) 166 final }

Обобщение

Оценка на въздействието относно трансграничната доставка на колетни пратки

А. Необходимост от действие

Защо? Какъв е разглежданият проблем?

Високите цени за трансгранична доставка за електронните търговци на дребно и за потребителите, особено в отдалечени райони и за МСП, са пречка за трансграничната електронна търговия. Високите цени са причинени от относително големи пречки за навлизане на пазара, които могат да ограничават развитието на конкуренция с широко географско покритие, и от малкия обем на пратките от малки податели, което отслабва тяхната позиция за договаряне и води до по-високи цени и по-малко варианти за доставка, които се предлагат на малките електронни търговци на дребно и частните лица. Освен това ограниченият мандат на много национални регулаторни органи (НРО) за наблюдение на трансграничния пазар на колетни пратки води до липса на информация, необходима за разкриване на възможна неефективност на пазара или на други проблеми по нормативната уредба. На търговците на дребно и потребителите им липсва и информация относно гамата от възможности за доставка, с които разполагат. Различията между държавите членки в обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга означават, че Директивата за пощенските услуги (97/67/ЕО)¹ сама по себе си не е достатъчна за гарантиране на достъпни цени на услугите, използвани в електронната търговия.

Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?

Целта е регулаторният надзор да стане по-ефективен; да се повиши прозрачността по отношение на наличието и цената на различните услуги за трансгранична доставка; и да се насърчи конкуренцията. Това следва да понижи цените за трансгранична доставка на колетни пратки, плащани от отделните потребители и от по-малките електронни търговци на дребно, особено в отдалечените райони. Качеството на услугите за трансгранична доставка се разглежда отделно.

Какви са предимствата от действие на равнище ЕС?

В условията на липса на съгласуван подход на равнище ЕС е малко вероятно с действия само на национално равнище да се решат трансграничните проблеми, констатирани по-горе. Различните подходи и тълкувания на действащата регулаторна рамка (по-специално Директивата за пощенските услуги) доведоха до нееднакви условия на конкуренция за операторите на услуги по доставка, действащи в различни държави членки, и до нееднакви равнища на защита за МСП и гражданите, които се опитват да се възползват от (цифровия) единен пазар. Отделните държави членки не могат ефективно да се справят с пречките пред вътрешния пазар, тъй като трансевропейските мрежи за доставка са обхванати от няколко различни юрисдикции.

Б. Решения

Кои законодателни и незаконодателни варианти на политиката бяха разгледани? Има ли предпочитан вариант или не? Защо?

Бяха разгледани различни варианти за ценова прозрачност и регулаторни правомощия. Предпочитаният вариант е:

(1) Повишена прозрачност чрез публикуване на цените на избрани продукти на различни доставчици на услуги по трансграничната доставка на колетни пратки в специален раздел на уебсайта EUROPA на Комисията и изискване НРО да оценяват тяхната ценова достъпност.

(2) Подобряване на регулаторния надзор чрез изясняване, че от всички оператори (над определен размер), доставящи колетни пратки, се изисква да предоставят на НРО основен набор от статистически данни.

(3) Насърчаване на конкуренцията чрез изискване за достъп на трети страни до трансграничните мрежи и многостранни споразумения за цените на националните пощенски оператори (НПО).

Други варианти, които бяха разгледани и отхвърлени, включват повишаване на прозрачността на индивидуално договорените цени и/или цените, заплащани от електронните търговци на дребно на оператора за доставка, и предварително уведомяване (на регулаторите) за промените в цените.

Един самостоятелен регламент ще позволи бързото прилагане на целенасочени и пряко приложими правила, така че да се намали разпокъсаността. Единните правила биха предоставили правна сигурност за всички оператори на пазара. Незаконодателните мерки, като например пътната карта от 2013 г. за завършване на единния пазар за доставка на колетни пратки², не са подобрили досега ценовата достъпност или регулаторния надзор. С оглед на бързите промени в някои части на пазара и ограниченото му познаване, не се предлага регулиране на цените.

Кой подкрепя отделните варианти?

¹ Изменена с директиви 2002/39/ЕО и 2008/6/ЕО.

² COM(2013) 886 final.

Търговците на дребно и потребителите подкрепят мерки за намаляване на цените. Организацията с нестопанска цел са против регулаторна намеса, като считат, че пазарите са конкурентни. Секторът на експресните куриерски услуги желае хармонизиране на регулаторните рамки, но е против увеличаването на надзора от страна на НРО. НРО отчитат съществуващия недостиг на пазарни данни, но се опасяват от нови ex ante правомощия. Европейският парламент призова за балансирана и целенасочена мярка. Държавите членки не желаят регулиране на цените.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

По-доброто познаване на пазара от НРО ще им позволи по-добър надзор върху него и наблюдение на развитието му. Уебсайтът за цени и оценките на НРО относно ценовата достъпност ще разкриват кои цени са (твърде) високи и ще оказват натиск да се предлагат по-приемливи цени. Това би било от полза особено за малките електронни търговци на дребно и потребителите. Операторите на услуги по доставка биха се възползвали от увеличеното търсене на услуги по трансгранична доставка. Достъпът до многостранни споразумения ще помогне на операторите на услуги по доставка да навлязат на пазара и ще намали разходите на организациите с нестопанска цел.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Разходите са изчислени на по-малко от 500 000 EUR (221 000 EUR за регулаторите, 20 000 EUR за националните пощенски оператори и 170 000 EUR за други оператори на услуги по доставка) въз основа на модела на ЕС за стандартните разходи и опита на Комисията в областта на статистиката.

Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?

Предложението следва да намали цените за доставка, така че по-малките електронни търговци на дребно да могат да продават повече. Операторите на услуги по доставка, които имат по-малко от 50 служители и са установени само в една държава членка, ще бъдат освободени от задължението да предоставят данни на НРО.

Ще има ли значително отражение върху националните бюджети и администрации?

Държавите членки може да понесат допълнителни разходи, ако НРО се финансират чрез националните бюджети и се нуждаят от допълнителни ресурси.

Ще има ли други значими въздействия?

Не. Операторите на услуги по доставка от трети държави, които желаят да предлагат услуги в ЕС, ще трябва да отговарят на същите правила.

Г. Последващи действия

Кога ще бъде преразгледана политиката?

Две години след приемането на регламента ще бъде представен доклад за неговото преразглеждане и за напредъка по други инициативи за завършване на единния пазар за доставка на колетни пратки.